



Het maakt vrijwel niets uit wat Nederland doet tegen opwarming. Laten we van dat geld liever klimaatbestendige zeedijken bouwen

Posted on 30 september 2023 by Arnout Jaspers

Mijn huisarts verstuurt elk kwartaal een nieuwsbrief aan haar patiëntenbestand. Dit najaar begon die nieuwsbrief aldus:

‘Duurzaamheid

Als artsen worden we geconfronteerd met de effecten van klimaatverandering op de gezondheid van onze patiënten. Zo hebben mensen meer last van hittestress, gevolgen van uv-straling en allergieën en luchtwegklachten door luchtvervuiling.’

In mijn ervaring waren huisartsen mensen met een degelijke opleiding, brede levenservaring en een nuchtere kijk op mens en samenleving, maar in deze bange tijden vallen steeds meer zekerheden weg. Dat zelfs een anderszins capabele huisarts nu denkt dat ze in haar praktijk de gevolgen van klimaatverandering ziet,

geeft wel aan hoe deze gekte tot in alle haarvaten van de samenleving doordringt.

Klimaatverandering veroorzaakt zeker in onze contreien geen luchtvervuiling, en in Nederland neemt de luchtvervuiling al decennia af, niet toe. Bovendien: luchtwegklachten worden aanzienlijk verergerd door koud weer, wat in frequentie en intensiteit afneemt door klimaatverandering. Hoe kan het, dat huisartsen daar dan niet mee geconfronteerd worden?

Er is geen verband tussen klimaatverandering en huidkanker

Klimaatverandering heeft ook weinig tot niks te maken met de hoeveelheid UV-straling die in Europa het aardoppervlak bereikt. Met 'gevolgen van UV-straling' wordt, neem ik aan, huidkanker bedoeld. Huidkanker neemt toe in Nederland, maar dat komt vooral door de bak- en braad-vakanties aan de diverse Costa's waar Nederlanders sinds enige decennia massaal naar toe zijn gaan vliegen. En meer in het algemeen door de dwangmatige zucht tot zo bruin mogelijk worden, die van harte wordt aangejaagd door glossy magazines en hun sponsors: de producenten van absurd dure zonnebrandcrèmes.

Je kunt ook uit de zon blijven, of een shirt aantrekken. Waren alle gevolgen van klimaatverandering maar zo makkelijk te voorkomen!

Verder vraag ik me oprecht af of er afgelopen jaar ook maar één patiënt bij een huisarts op het spreekuur is geweest wiens klacht was, dat hij of zij zo'n last had van de hitte. Mogelijk zijn er wat mensen door de hitte bevangen geraakt tijdens sportwedstrijden en popfestivals, maar die worden dan ter plekke opgelapt door een Rode Kruis-medewerker, of ze gaan door naar de spoedeisende hulp in het dichtstbijzijnde ziekenhuis.

In de afgelopen tien jaar waren er in Nederland vierentwintig extreem warme dagen, met als definitie dat het dan op enig weerstation in het land op enig moment van de dag minstens 35 graden wordt. Dat is minder dan het aantal extreem warme dagen alleen al in deze maand in het tropische land waar ik dit optik. Geen arts hier jaagt zijn patiënten op stang met het klimaat, maar dat kan ook komen omdat huisartsen hier niet bestaan.

Zou de Nederlandse Vereniging van Huisartsen al een klimaatbudgetclaim voor het volgende kabinet in voorbereiding hebben? Voor wie denkt dat dit te gek is om los te lopen: al een jaar of tien geleden kreeg ik een verhoging van de waterschapsbelasting in de bus met als excuus dat dit onvermijdelijk was vanwege de klimaatverandering.

Klimaatverandering is een trein geworden waar je als organisatie op moet springen. Die trein is op weg naar een stip op de horizon, de slechts anderhalve graad warmere wereld, maar stopt op alle tussengelegen stations om fondsen en subsidies binnen te halen. Wie niet opstapt, is de Gekke Henkie die berooid op het perron achterblijft.

Waarom niet 28 miljard euro voor klimaatadaptatie?

Als een kabinet zonder blikken of blozen 28 miljard euro tot 2030 klaarzet voor klimaatbeleid, is het geen wonder dat zo ongeveer iedere organisatie en belangenvereniging in het land zich afvraagt hoe ze daar een graantje van mee van kunnen pikken.

Maar men beseft veel te weinig, dat die miljarden uitsluitend de klimaatmitigatie dienen. Mitigatie is het vertragen van de verdere opwarming van de aarde door minder broeikasgassen uit te stoten. Dat is onvermijdelijk een mondiale kwestie: het maakt niks uit waar minder broeikasgas wordt uitgestoten, want het komt allemaal in één grote bak terecht, de atmosfeer. En aangezien Nederland 0,4 procent van alle broeikasgassen uitstoot, maakt het hoe dan ook vrijwel niets uit wat Nederland aan mitigatie doet. Als we de activisten van Extinction Rebellion (XR) nu hun zin geven, merkt het klimaat daar vrijwel niks van, maar is Nederland een derdewereldland geworden.

Daarentegen zou 28 miljard euro Nederland al een flink stuk vooruit helpen qua klimaatadaptatie: het eigen land aanpassen aan de te verwachten klimaatverandering in de komende eeuw en nog lang daarna. Dat is namelijk een kwestie van de zeedijken verhogen, de waterinfrastructuur robuuster maken, en mooie kansen voor meer innovatie in de landbouw.

Het maken van afwegingen lijkt taboe

De retoriek uit het XR-kamp, en uit kringen van GroenLinks/PvdA, negeert dit cruciale verschil volledig. Zou de doorsnee XR-activist zich überhaupt bewust zijn van het verschil tussen adaptatie en mitigatie? Dat er per land een afweging tussen beiden mogelijk is, en dat dit niet per se onfatsoenlijk is, is taboe. Als de voortrekkers er niet onderuit komen om er iets over te zeggen, krijg je losse flodders als dat adaptatie 'niet werkt' en duurder zou zijn dan mitigatie.

Als Nederland zich prima kan aanpassen aan klimaatverandering in deze eeuw en nog ver daarna, dan ondergraaft dat het draagvlak voor peperdure mitigatiemaatregelen, die voor 99,6% de rest van de wereld ten goede komen, en daar dan nog vrijwel niets uitmaken.

Het is voor XR en geestverwanten dus zaak om een gevolg van klimaatverandering hoog op te spelen waar we ons niet autonoom aan kunnen aanpassen. Het ideale schrikbeeld is dan een tsunami aan klimaatvluchtelingen, want wegens het VN-vluchtelingenverdrag mogen we die als Nederland niet aan de grenzen tegenhouden. Ergo: adaptatie faalt, we moeten alles op alles zetten voor mitigatie.

Niet alleen XR-activisten geloven oprecht dat nu reeds tientallen miljoenen mensen op de vlucht zijn voor het klimaat, voorgelogen als ze worden door respectabele organisaties als [het Rode Kruis en Artsen zonder Grenzen](#).

Deze stroom aan klimaatvluchtelingen zal van miljoenen aanzwellen tot miljarden, aldus de doemprofeten, wanneer na 2050 grote delen van de tropen door onleefbare hitte ontvolkt raken. Die hele paniek is gebaseerd op een misinterpretatie van 'onleefbaar heet' in de wetenschappelijke publicaties over dat onderwerp, maar daarover een andere keer.

Het is nu interessant om UvA-socioloog Hein de Haas aan het woord te laten over klimaatvluchtelingen. In een lang interview op *De Correspondent* – een onverdachte bron voor alle klimaatalarmisten – maakt hij brandhout van het hele idee: 'Ja, ik wil trouwens benadrukken dat klimaatverandering misschien wel het grootste probleem is waar de mensheid voor staat. Maar dat dossier koppelen aan massamigratie berust op geen enkele wetenschappelijke grondslag. (...) (De Wereldbank) slingert een getal de lucht in: driehonderd miljoen, vierhonderd miljoen klimaatvluchtelingen. Iedereen neemt dat over en het wordt een soort

rondzingende realiteit, die niemand meer factcheckt. Ik ben het rapport gaan lezen en ik kan nergens vinden hoe ze aan die cijfers komen.'

Wil de eerste klimaatvluchteling opstaan?

Elders hekelt De Haas de VN-vluchtelingenorganisatie: 'Die overdrijft vluchtelingencijfers (...) Daar mag weleens kritisch gekeken worden naar de belangen van die organisaties bij het overdrijven van bepaalde statistieken. Bij het manipuleren van cijfers.'

Volgens De Haas is migratie nu, net als vroeger, vooral een kwestie van gezinnen die investeren in de lange termijn: 'Het gaat om mensen die bewust migreren en op mogelijkheden afkomen. (...) Dat hele idee dat we nu bootjes zien arriveren met klimaatvluchtelingen... ik stel weleens de vraag: wil de eerste klimaatvluchteling opstaan?'

De Haas is verder van de school Leo Lucassen, die ontkent dat er sprake is van een vluchtelingencrisis, en dat we immigratie vooral moeten blijven omarmen. Hun volgelingen zijn vaak dezelfde als degenen die zich hevig en luidruchtig zorgen maken over het klimaat.

Het zal hen daarom als verraad in de oren klinken dat die tsunami aan klimaatvluchtelingen er toch niet komt als de wereld meer dan anderhalve graad opwarmt. Hoe verkoop je dan nog aan Nederland, dat ons terugtrekken achter klimaatbestendige dijken geen oplossing is?

Wynia's Week verschijnt 104 keer per jaar met even onafhankelijke als broodnodige berichtgeving, die vrij beschikbaar is voor iedereen. De donateurs maken dat mogelijk. [**Doet u mee?**](#) Hartelijk dank!

Wetenschapsjournalist [**Arnout Jaspers**](#) is schrijver van de bestseller '[**De Stikstofuik**](#)'. Zijn columns verschijnen iedere zaterdag in Wynia's Week.

